

Research Article

Journal of Exercise and Sport Sciences Research (JOINESR) 3(2), 75-88, 2023

Received: 29-Jun-2023 Accepted: 06-Oct-2023

homepage: <https://dergipark.org.tr/en/pub/joinesr>

<https://dergipark.org.tr/en/pub/joinesr/issue/81938/1321006>

SAKARYA UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Psikolojik İyi Oluş ve Sosyal Görünüş Kaygısının Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarında İletişim Becerisine Etkisi

Gökhan İRHAN 0000-0002-7772-1733

Beden Eğitimi ve Spor ABD, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Doktora Programı
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye

ÖZ

Bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının psikolojik iyi oluş durumları ile sosyal görünüş kaygılarının iletişim becerilerini yordama gücünün incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma betimsel tarama modelindedir. Çalışmada veriler 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde aktif öğrenci olan toplam 154 öğretmen adayından (97 erkek, 57 kadın) toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak 'Psikolojik İyi Oluş Ölçeği', 'Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği', 'İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği' ve tanımlayıcı bilgi formu kullanılmıştır. Çalışmada bağımlı değişken olan iletişim becerisi değişkenini yordamak amacıyla psikolojik iyi oluş ve sosyal görünüş kaygısı değişkenlerini kullanarak çok değişkenli doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Bulgular katılımcıların iletişim becerisi algısı ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek olduğunu, sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin ise orta düzeye yakın olduğunu göstermiştir. Psikolojik iyi oluş düzeyleri iletişim becerisini olumlu ve anlamlı yordarken, sosyal görünüş kaygısı olumsuz ve anlamlı yordamıştır. Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında iletişim becerisi düzeyi ve psikolojik iyi oluş düzeyi kadın öğrenciler lehine farklılaşırken, sınıf değişkeninde ise 4. sınıfların sosyal görünüş kaygısı düzeyi 1. sınıflardan anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Öğretmenlerde iletişim becerisi yüksek olmalıdır bu nedenle öğretmen adaylarında etkili iletişim becerisini etkileyebilecek durumlarla ilgili farkındalık yaratılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik İyi Oluş, Sosyal Görünüş Kaygısı, İletişim Becerisi

* Sorumlu yazarın e-posta adresi: gokhanirhan.edu@gmail.com

The Effect of Psychological Wellbeing and Social Appearance Concerns on Communication Skills of Physical Education and Sport Teachers

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine the predictive power of physical education and sports teacher candidates' psychological well-being and social appearance concerns on their communication skills. The study is in descriptive survey model. The study data were collected from a total of 154 pre-service teachers (97 males, 57 females) who were active students in Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Sports Sciences, Department of Physical Education and Sports in the 2021-2022 academic year. 'Psychological Well-Being Scale', 'Social Appearance Anxiety Scale', 'Communication Skills Assessment Scale' and descriptive information form were used as data collection tools. In the study, multivariate linear regression analysis was performed using the variables of psychological well-being and social appearance anxiety in order to predict the dependent variable, the communication skill variable. The findings showed that the perception of communication skills and psychological well-being of the participants were high, and their social appearance anxiety levels were close to medium. While psychological well-being levels predicted communication skills positively and significantly, social appearance anxiety predicted negatively and significantly. Considering the gender variable, the level of communication skills and psychological well-being differed in favor of female students, while in the class variable, the level of social appearance anxiety of the 4th graders was found to be significantly higher than that of the 1st grades. Teachers should have high communication skills. Therefore, it is recommended to raise awareness of teacher candidates about situations that may affect effective communication skills.

Keywords: Psychological Well-Being, Social Appearance Anxiety, Communication Skills

Giriş

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri Temel Alanı Yeterlilikleri incelendiğinde dört temel yetkinlikten birinin “İletişim ve Sosyal Yetkinlik” olduğu görülmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2017 yılında yayınlanan ve 2020 yılında güncellenen Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri incelendiğinde de “Tutum ve Değerler” kategorisi altında “İletişim ve İş Birliği” alt başlığı yer almaktadır (MEB, 2017). Çağdaş ve etkili öğretmen, “öğretme kadar insana değer veren, kendisi ve çevresi ile etkili iletişim kurabilen, karşılaştığı problemleri çözebilme gücü ve özgüveni gelişmiş bireyler yetiştirme sorumluluğunu taşıyan insan” şeklinde tanımlanmıştır (Ocak ve Erşen, 2015). Bu önemi nedeniyle iletişim becerisi öğretmen adaylarında ve öğretmenlerde sıklıkla anlaşılmaya, açıklanmaya ve geliştirilmeye çalışılan bir konudur. Öğretmenlerde iletişimi etkileyebilecek pek çok faktör sayılabilir. Bunlardan biri son yıllarda sıklıkla gündeme gelen psikolojik iyi oluş kavramıdır. Psikolojik iyi oluş (PİO), mutluluk veya tatmin gibi pozitif mental durumları ifade eden diğer kavramlara oldukça benzemektedir. PİO; hayat hazzı, bireyin gelişimi, hayat amacı, başkalarıyla doğru ilişki şeklinde tanımlanmıştır (Keyes ve ark., 2002). Alan yazında bir başka tanımda ise PİO düzeyi var olan potansiyelin en üst seviyede kullanılması olarak tanımlanmıştır (Ryff, 1989). PİO düzeyi bireyin kendini tanıması, kabul etmesi, diğerleriyle olumlu ilişkiler kurabilmesi, özerklik, çevresel hâkimiyete ve yaşam amacına sahip olması ile bireysel gelişimi benimsemesi konularını kapsar. Psikolojik iyi olmanın alt bileşenleri; bireyin kendini kabulü, başkalarıyla iyimser ilişkiler, toplumsal hâkimiyet, hayatın amacı ve bireyin gelişimi olarak kabul edilir (Ryff, 1995).

Literatürde PİO öz saygı, sosyal destek, sosyal beceriler, iyimserlik, mutluluk ve yaşam doyumu ile pozitif yönde ilişkilendirilmiştir (Demirci ve Şar, 2017). Beden eğitimi öğretmenlerinde başarı algısı, akademik iyimserlik, psikolojik iyi oluş ve fiziksel öz saygı düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı

ilişki olduğunu göstermişlerdir. Bu kapsamda PİO çalışma hayatında yönlendirici olabilmektedir (Karaçam ve Pulur, 2017). PİO düzeyi sağlık, iş memnuniyeti ve devamını olumlu etkilemektedir (Holman ve ark., 2018). PİO'un insanların yaşamlarına getirdiği olumlu katkıları; sağlıklı ve daha uzun yaşama, daha işlevsel sosyal ilişkilere sahip olma, işte ve performansta başarının artması, gelirden artma olarak ifade edilmiştir (Kermen ve ark., 2016). Yapılan bir araştırmada öğretmenlerin PİO durumlarının öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde olumlu yönde etkili olduğu gösterilmiştir (Jeon ark., 2018).

İletişim düzeyini etkileyebilecek faktörlerden bir diğeri sosyal görünüş kaygısı (SGK) olup kişinin görüntüsüyle ilgili negatif bir sonuç çıkarması durumudur (Clark ve Wells, 1995). Bireylerin, başkaları tarafından bedensel görüntüsüne yapılan değerlendirmelere bir tepki olarak tanımlanmıştır (Çınar ve Keskin, 2015). Sosyal kaygı ile ilişkilendirilerek tanımlanması gerekirse; kişinin görüntüsü nedeniyle diğer kişiler tarafından yargılanmaktan ve değerlendirilmekten korkması ve rahatsızlık hissetmesi durumu denebilir. Bu rahatsızlık hissi kişinin diğerleriyle ilişkilerde tepkilerini olumsuz etkileyebilmektedir. Günümüzde sosyal medya kullanımının yaygınlaşması ve tek tip güzellik ve dış görünüş algısının oluşturulması bazı gençleri görünüşü ile ilgili aşırı kaygılı olmaya itebilmektedir. SGK'nın iletişime etkisi dolaylı olarak psikolojik iyi oluş düzeyi ile ilişkilendirildiğinde bu bireylerin pozitif sosyal deneyimlerinin azlığı, sosyal ilişkilerde uygun davranmadıklarında sosyal statülerinde düşüş olacağından korkmalarıdır (Kashdan ark., 2006). Okul ortamında SGK yaşayan öğretmenlerin kendini kabul düzeyi düşeceğinden insanlarla iletişimleri ve sosyal yaşantıları olumsuz etkilenir. İletişim ve iletişim becerisini etkileyebilecek PİO ve SGK ile ilgili verilen bilgiler ışığında araştırmanın problemi; beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarında iletişim becerisinin sosyal görünüş kaygısı ve psikolojik iyi oluş düzeyinden etkilenip etkilenmeyeceğidir. Bu kapsamda çalışmada bağımlı değişken iletişim becerisi, bağımsız değişkenler ise psikolojik iyi oluş durumu ile sosyal görünüş kaygısıdır. Araştırmanın temel amacı; beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının psikolojik iyi oluş düzeyleri ile sosyal görünüş kaygılarının iletişim becerilerini yordama gücünün incelenmesidir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada bir durumu açıklığa kavuşturmak, standartlar ışığında değerlendirmek ve olaylar arasındaki ilişkileri yordamak amacı ile kullanılan betimsel model benimsenmiştir (Kılıç, 2013).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evreni ve örnekleme 2021-2022 eğitim-öğretim yılı itibarıyla Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde aktif öğrenim gören öğretmen adaylarıdır (N=207). Çalışma kapsamında tüm evrene veri toplama aracı ulaştırılmış ve gönüllü katılarak veri toplama araçlarını eksiksiz tamamlayan (n=154) öğretmen adayının verileri çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu sayı Cohen, Manion ve Morrison' a göre (2007) %99 güven aralığındadır. Örneklemeye ait tanımlayıcı bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Örneklemeye ait tanımlayıcı bilgiler

Değişken	Kategori	n (154)	%
Yaş	17-19	30	19.5
	20-22	90	58.4
	23-25	31	20.1
	26 ve üzeri	3	1.9
Cinsiyet	Kadın	57	37.0
	Erkek	97	63.0
Sınıf	1.Sınıf	38	24.7
	2.Sınıf	40	26.0
	3.Sınıf	32	20.8
	4.Sınıf	44	28.6
Toplam		154	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak üç ayrı ölçek ve tanımlayıcı bilgi formu kullanılmıştır.

Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİOÖ)

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması (Telef, 2011-2013) tarafından yapılmıştır. Ölçek maddeleri, kesinlikle katılmıyorum (1) ile kesinlikle katılıyorum (7) şeklinde 1–7 arasında cevaplanmaktadır. Bütün maddeler olumlu ifade edilmiştir (ters madde yoktur). Alınabilecek en düşük puan 8 en yüksek puan 56'dır. Puan yükseldikçe bireylerin psikolojik iyi oluş durumlarının arttığı şeklinde yorumlanır.

Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ)

2008 yılında Hart ve arkadaşları tarafından geliştirilen SGKÖ, (Doğan, 2010) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. SGKÖ 16 maddeden oluşmaktadır. Bireyin görünüşüyle ilgili olarak duygusal, davranışsal ve bilişsel kaygılarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçekten toplamda alınacak en düşük puan 16, en yüksek puan 80'dir. Yüksek puanlar sosyal görünüş kaygısının fazla olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada 16-37 arası düşük, 38-58 arası orta ve 59-80 arası yüksek olarak değerlendirilmiştir.

İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ)

Bireylerin kendi iletişim becerilerini nasıl değerlendirdiklerini ortaya koymak amacıyla (Korkut, 1996) tarafından geliştirilen 5'li likert tipi bir ölçektir (1=her zaman, 2=sıklıkla, 3=bazen, 4=nadiren, 5=hiçbir zaman). Toplam 25 maddeden oluşan ölçekte 10 madde iletişim ilkeleri ve temel beceriler (IITB), 4 madde kendini ifade etme (KIE), 6 madde etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim (EDSOI) ve 5 madde iletişim kurmaya isteklilik (IKI) alt boyutlarından oluşur. Ölçekten alınabilecek puanlar 125-25 arasındadır. Bu çalışmada Ocak ve Erşen' in (2015) yayını esas alınarak 25-58 arası puan "düşük", 59-92 arası "orta" ve 93-125 arası puan "yüksek" düzeyde iletişim becerisi algısına sahip kabul edilmiştir. Ölçekte ters madde bulunmadığından puan yükseldikçe bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdikleri anlamına gelmektedir.

Veri Toplama Süreci

Etik Kurul onayı ve Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığından izin alınmasının ardından Bölüm Başkanlığının uygun gördüğü gün ve saatlerde bütün sınıflardaki öğrencilere dağıtılacak topla yöntemiyle yüz yüze ders öncesi uygulanmıştır. Çalışma hakkında bilgi verildikten sonra gönüllü öğrencilerin doldurduğu veri toplama formları kontrol edilerek teslim alınmıştır.

Araştırmanın Yayın Etiği

Bu araştırmanın etik onayı Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 05.12.2021 tarih ve 24 sayılı kararı ile alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada SPSS 22.0 paket programı kullanılarak istatistik analize karar verebilmek için öncelikle verilerin parametrik test koşullarını sağlayıp sağlamadığı araştırılmıştır. Kullanılan verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 3 arasında olması nedeniyle normal dağılım gösterdiğine karar verilmiştir (Shao, 2002). Normal dağılım gösteren verilerde bağımlı değişken olan iletişim becerisi değişkenini yordamak amacıyla psikolojik iyi oluş ve sosyal görünüş kaygısı değişkenlerini kullanarak çok değişkenli doğrusal regresyon analizi, iki bağımsız grup arasındaki fark için bağımsız t testi, ikiden fazla bağımsız grup karşılaştırılmasında ise Anova tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır.

Bulgular

Tablo 2. Örneklemeye ait iletişim becerisi, pio ve sgk düzeyleri

Değişkenler	n	Min	Max	Ortalama	SS
TOPLAM	154	38	120	98.59	11.83
IITB	154	12	45	37.56	4.73
KIE	154	7	20	16.67	2.54
EDSOI	154	12	30	24.42	3.50
IKI	154	7	25	19.95	3.22
SGK TOPLAM	154	17	72	36.08	15.21
PIO TOPLAM	154	16	56	42.65	7.72

IITB: İletişim ilkeleri ve temel beceriler, KIE: Kendini ifade etme, EDSOI: Etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim, IKI: İletişim kurmaya isteklilik. SGK: Sosyal Görünüş Kaygısı, PIO: Psikolojik İyi Oluş.

Katılımcıların iletişim becerisi puanlarının yüksek düzeyde (alınabilecek en yüksek puan 125' tir), psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek düzeyde (alınabilecek en yüksek puan 56' dir) ve sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin ise düşük olduğu (alınabilecek en yüksek puan 80' dir) görülmektedir (Tablo 2).

Çalışmada PİO ve SGK değişkenlerini kullanarak iletişim becerisi değişkenini yordama amacıyla çok değişkenli doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Bulgular Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Psikolojik iyi oluş düzeyi ile sosyal görünüş kaygısı düzeyinin iletişim becerisini yordama gücü

Bağımsız Değişken	β	Standart		t	p	F	R^2	Düzeltilmiş R^2
		Hata	Beta					
SGK TOPLAM	-0.16	0.06	-0.21	-2.78	0.05	16.51	0.18	0.17
PIO TOPLAM	0.53	0.11	0.35	4.72	0.01			

SGK: Sosyal Görünüş Kaygısı, PIO: Psikolojik İyi Oluş.

Analiz sonucunda anlamlı bir regresyon modeli ($F(2,151)=16,51$ $p<0.01$) değeri ve bağımlı değişkendeki varyansın %17'sinin ($R^2_{adjusted}=0.17$) bağımsız değişkenler tarafından açıklandığı bulunmuştur. Buna göre psikolojik iyi oluş iletişim becerisini düşük düzeyde olumlu ve anlamlı yordamaktadır, $\beta=0.35$, $t(151)=4.72$, $p<0.01$, $pr2=0.12$. Sosyal görünüş kaygısı iletişim becerisini düşük düzeyde olumsuz ve anlamlı yordamaktadır $\beta=-0.21$, $t(151)=-2.78$, $p<0.05$, $pr2=-0.44$.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarında PIO, SGK ve algılanan iletişim becerisi düzeyleri cinsiyet ve sınıf değişkenine göre de incelenmiştir. Tablo 4'de cinsiyet değişkenine göre farklar, Tablo 5'de ise sınıf değişkenine göre farklar sunulmuştur.

Tablo 4. Cinsiyet değişkenine göre iletişim becerisi, psikolojik iyi oluş ve sosyal görünüş kaygısı ortalamaları farkı

Cinsiyet	n	Ortalama	SS	Test değeri	p	
TOPLAM	Kadın	57	101.46	9.88	2.34	0.02
	Erkek	97	96.91	12.59		
IITB	Kadın	57	38.54	4.00	1.99	0.04
	Erkek	97	36.98	5.05		
KIE	Kadın	57	17.09	2.29	1.58	0.12
	Erkek	97	16.42	2.65		
EDSOI	Kadın	57	25.30	3.05	2.44	0.01
	Erkek	97	23.90	3.66		
IKI	Kadın	57	20.53	2.91	1.72	0.09
	Erkek	97	19.61	3.36		
SGK TOPLAM	Kadın	57	36.12	15.24	0.02	0.98
	Erkek	97	36.06	15.29		
PIO TOPLAM	Kadın	57	44.32	6.99	2.07	0.04
	Erkek	97	41.68	8.00		

Tablo 4'de görüldüğü gibi çalışma örnekleminde iletişim becerisi düzeyi (hem toplam hem alt

boyutlarda) ve psikolojik iyi oluş düzeyi cinsiyet değişkenine göre kadın öğrenciler lehine farklılaşmıştır ($p<0.05$). Ancak sosyal görünüş kaygısı yönünden cinsiyet değişkenine göre farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 5. Sınıf değişkenine göre iletişim becerisi, psikolojik iyi oluş ve sosyal görünüş kaygısı ortalamaları farkı

	Sınıf	n	Ortalama	SS	F	p
TOPLAM	1. Sınıf	38	97.42	2.1	0.273	0.84
	2. Sınıf	40	98.67	1.5		
	3. Sınıf	32	100.00	1.9		
	4. Sınıf	44	98.50	1.8		
IITB	1. Sınıf	38	37.92	5.6	0.116	0.95
	2. Sınıf	40	37.32	4.3		
	3. Sınıf	32	37.59	4.8		
	4. Sınıf	44	37.43	4.7		
KIE	1. Sınıf	38	16.16	3.0	0.741	0.52
	2. Sınıf	40	16.92	2.2		
	3. Sınıf	32	16.90	2.0		
	4. Sınıf	44	16.70	2.5		
EDSOI	1. Sınıf	38	24.15	3.6	0.555	0.64
	2. Sınıf	40	24.25	3.3		
	3. Sınıf	32	25.12	3.2		
	4. Sınıf	44	24.27	3.7		
IKI	1. Sınıf	38	19.18	3.5	0.996	0.39
	2. Sınıf	40	20.17	2.5		
	3. Sınıf	32	20.37	2.8		
	4. Sınıf	44	20.09	3.7		
SGK TOPLAM	1. Sınıf	38	31.47*	2.0	3.295	0.02
	2. Sınıf	40	34.22	2.5		
	3. Sınıf	32	36.59	2.0		
	4. Sınıf	44	41.38*	2.6		
PIO TOPLAM	1. Sınıf	38	41.63	1.3	0.771	0.51
	2. Sınıf	40	44.12	1.0		
	3. Sınıf	32	42.03	1.6		
	4. Sınıf	44	42.65	1.0		

IITB: İletişim ilkeleri ve temel beceriler, KIE: Kendini ifade etme, EDSOI: Etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim, IKI: İletişim kurmaya isteklilik. SGK: Sosyal Görünüş Kaygısı, PIO: Psikolojik İyi Oluş.

Tablo 5’de görüldüğü üzere çalışma örnekleminde sosyal görünüş kaygısı düzeyi sınıf değişkeninde göre farklılaşmışken ($F=3.295$; $p<0.05$), iletişim becerisi ve psikolojik iyi oluş düzeyi bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur ($p>0.05$). Sosyal görünüş kaygısı düzeyindeki farkın hangi sınıflardan kaynaklandığını belirlemek üzere heterojen varyanslı dağılımlarda kullanılan post hoc

tekniklerden *Tamhane'nin T2* karşılaştırma tekniği tercih edilmiştir. Buna göre sosyal görünüş kaygısı bakımından sınıf değişkenine göre belirlenen farklılık 1. ve 4. sınıfların ortalamaları arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. 4. sınıfların sosyal görünüş kaygısı düzeyi 1. sınıflardan anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının psikolojik iyi oluş düzeyleri ile sosyal görünüş kaygılarının iletişim becerilerini yordama gücü incelenmiştir. Bu incelemede beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının iletişim becerisi algısı ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek olduğu, sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin ise orta düzeye yakın olduğu belirlenmiştir. Ayrıca psikolojik iyi oluş düzeyinin iletişim becerisini olumlu ve anlamlı yordadığı, sosyal görünüş kaygısının ise iletişim becerisini olumsuz ve anlamlı yordadığı görülmektedir.

İletişim becerisi algı düzeyi öğretmen adaylarında sıklıkla araştırılan bir konudur. Çalışmamızda beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının iletişim beceri algısının yüksek olması diğer çalışmalarla tutarlıdır (Çetinkaya, 2011; Dilber ve Akhan, 2019; Gürşimşek ve ark., 2008; Koser ve Barut, 2020; Küçük, 2012; Ocak ve Erşen, 2015; Saracaloğlu ve ark., 2009; Ulukan ve ark., 2017; Uygun ve Arıkan, 2019). Çalışma bulguları iletişim becerisinin kadın beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarında erkeklerden yüksek olduğunu göstermiştir. Bu sonuç çalışma bulguları ile tutarlıdır (Güven ve Yalçınkaya-Akyüz, 2001; Koç ve ark., 2015; Milli ve Yağcı, 2017; Ocak ve Erşen, 2015; Özerbaş ve ark., 2007; Pelit ve ark., 2018; Pehlivan, 2005; Saracaloğlu ve ark., 2001; Sungur, 2018; Tepeköylü ve ark., 2009; Turgut ve ark., 2018; Uygun ve Arıkan, 2019; Yılmaz ve Aktuğ, 2011). Ancak literatürde iletişim becerilerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı bulgusunu ortaya koyan çalışmalar da vardır (Çevik, 2011; Çiftçi ve Taşkaya, 2010; Dilekmen ve ark., 2008; Günay, 2003; Kıssal ve ark., 2016; Koçyiğit ve ark., 2018; Koser ve Barut, 2020; Özşaker, 2013; Öztürk ve ark., 2011; Tepeköylü ark., 2009; Ulukan ve ark., 2017). Literatürdeki bu farklı bulgular cinsiyet değişkenine göre iletişim becerisi düzeyi farklılığı hakkında genelleme yapılmasını güçleştirmektedir. İletişim becerileri, etkili bir öğretilerde bulunması gereken temel yeterliliklerden biri olduğundan cinsiyet ayrımı olmadan tüm adaylarda yüksek olması beklenir.

Çalışmamızda beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının iletişim becerisi algılarının sınıf değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür ($p>0.05$). Bu sonuç bazı çalışmalarla tutarlıdır (Dilekmen ve ark., 2008; Tepeköylü Öztürk ve ark., 2011; Tepeköylü ve ark., 2009). Sınıf düzeyi yükseldikçe öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının da yükseldiğini belirten çalışmalar mevcutken (Gülbağçe, 2010; Güven ve Akyüz, 2002; Pehlivan, 2005), 1. sınıf öğrencilerinin lehine anlamlı farklılık bulgusu ortaya koyan çalışmalar da vardır (Çetinkaya, 2011; Ocak ve Erşen, 2015). 4. sınıftaki öğretmen adaylarının iletişim becerisi algılarının 1. sınıflardan düşük olması, öğretmen adaylarının öğretim elemanları ve arkadaşlarıyla yaşadıkları iletişim problemleri, akademik başarının düşüklüğü, öğrenim gördükleri bölümün beklentilerini karşılayamaması gibi nedenlerden kaynaklanabileceği şeklinde yorumlanmıştır (Ocak ve Erşen, 2015).

Çalışmamızda beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının psikolojik iyi oluş düzeyleri, toplam ve alt boyut çerçevesinde incelenmiş ve psikolojik iyi oluş düzeyi yüksek bulunmuştur (42.65 ± 7.72). Sonuç literatürde aynı veri toplama aracının kullanıldığı çalışmalarla uyumludur (Kermen ve ark., 2016; Zümbül, 2019). Üniversite öğrencilerinde psikolojik iyi oluş düzeyinin araştırıldığı farklı çalışmalarda kadınların psikolojik iyi oluş düzeylerinin erkeklerden yüksek olduğu kaydedilmiştir (Gürel, 2009; Karabeyeser, 2013; Kuyumcu, 2012). Yurt dışında yapılan çalışmalara bakıldığında psikolojik iyi oluş

düzeyinin genellikle altı alt boyuttan oluşan (kendini kabul, diğerleriyle olumlu ilişkiler, otonomi, çevresel hâkimiyet, bireysel gelişim ve yaşam amacı) Ryff Psikolojik İyi Oluş Ölçeği ile değerlendirildiği görülmüştür. Bu değerlendirmelerde psikolojik iyi olma hali açısından, erkeklerin kendini kabul ve çevresel hakimiyet boyutlarında daha yüksek ortalama puanlar aldıkları, kadın örneklemine ise başkalarıyla olumlu ilişkiler ve kişisel gelişimde daha yüksek puanlar elde ettikleri kaydedilmiştir (García-Castilla ve ark., 2020; Sun ve ark., 2016). Bu durum toplumdaki cinsiyet rollerine bağlanmıştır. Kadınların toplumda başkalarıyla daha fazla olumlu ilişkiler kurmasının beklendiği, arkadaşlıkların hayatlarında daha önemli olduğu ve kişisel gelişimi benimsedikleri buna karşılık erkeklerin kadınlara göre daha fazla dışarı kapalı olduğu başkalarıyla güçlü ilişkiler kurmayı benimsediği kaydedilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre psikolojik iyi oluş düzeyi bakımından fark bulunmadığını ortaya koyan çalışmalar da mevcuttur (Duran ve Çalışkan, 2020; Kermen ve ark., 2016; Köse, 2020; Yüceant ve ark., 2019).

Çalışmamızda sosyal görünüş kaygısı 36.08 ± 15.2 şeklinde belirlenmiş olup 16-37 arası düşük, 38-58 arası orta ve 59-80 arası yüksek olarak değerlendirildiğinden elde edilen ortalamanın düşük olduğuna karar verilmiştir. Literatür incelendiğinde spor bilimleri fakültesi beden eğitimi ve spor bölümünde öğrenim gören öğrenciler sosyal görünüş kaygısı ortalaması 34.51 ± 12.7 olarak kaydedilmiş ve orta düzeyin altında değerlendirilmiştir (Tekeli, 2017). Aynı çalışmada sosyal görünüş kaygısı düzeyinin cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre istatistiksel olarak farklılaşmadığı kaydedilmiştir. Çalışmamızda ise cinsiyet değişkenine göre fark bulunmazken, sınıf değişkenine göre farklılık olduğu bu farkın 4. sınıfların sosyal görünüş kaygısı düzeyinin (41.38 ± 2.61) 1. sınıflardan (31.47 ± 2.0) anlamlı derecede yüksek olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. 4. sınıfların ortalamasının düşük değil orta düzeyde olduğu görülmektedir. Bu sonucun 4. sınıf öğrencilerinin Covid-19 salgını döneminde uzun süre egzersizden uzaklaşmış olmaları ve son sınıfta KPSS sınavına hazırlık nedeniyle yine hareketsiz kalmalarına bağlı olabileceği düşünülse de derinlemesine araştırılması gereken bir konudur. Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ile girişimcilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmada kadınların ortalama puanlarının erkeklerden daha yüksek olduğunu ancak sınıf değişkenine göre fark olmadığı bulunmuştur (Avunduk, 2021). Spor bilimleri fakültesi beden eğitimi ve spor bölümünde öğrenim gören öğrenciler iletişim becerilerinin bazı değişkenler açısından incelendiği bir çalışmada katılımcıların sınıf düzeyleri ile iletişim becerileri arasında anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir (Tepeköylü ark., 2009).

Sınıf değişkenine göre PİO incelendiğinde ise psikolojik iyi oluş düzeyi en yüksek ortalamanın 2.sınıflarda olmasına karşın farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Antrenörlük ve spor öğretmenliği bölümlerinin psikolojik iyi oluş düzeyi üzerine yapılan bir çalışmada araştırma grubunun sınıf değişkenine göre PİO düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (Karademir ve Açak, 2020). Beden eğitimi ve spor programları aracılığıyla kazanılan psikolojik ve toplumsal ilişkilerdeki davranış değişikliği bireyin genel yaşantısını etkileyebilir. Kadın bireylerin erkek bireylere göre iletişim niteliklerini anlamaları sosyalleşme durumuna bağlanmıştır. Kadın ve erkek bireylerde sosyalleşme süreci farklı şekillerde desteklenmektedir. Erkek öğretmenlerin ders verme yöntemlerinde kullandıkları övgü daha baskın bir yöntem iken kadınların ders verme yöntemleri daha empatik daha samimi şekilde yorumlanmıştır (Tepeköylü ve ark., 2009). Kadınların spor aracılığıyla topluma entegre olmaları erkeklere göre daha yüksektir (Korkmaz ve Uslu 2020).

Bu araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarında psikolojik iyi oluşun iletişim becerisini olumlu ve anlamlı yordadığı, sosyal görünüş kaygısının ise iletişim becerisini olumsuz ve anlamlı yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre iletişim becerisi düzeyi ve psikolojik iyi oluş düzeyi kadınlar lehine farklılaşırken, sınıf değişkeninde ise sadece 4. sınıfların sosyal görünüş kaygısı

düzeği 1. sınıflardan anlamlı derecede yüksektir.

Öneriler

2018 Öğretmen Yetiştirme Müfredatında Etkili İletişim dersi zorunlu olmaktan çıkarılarak seçmeli hale getirilmiştir. Yapılacak çalışmalarla Etkili İletişim dersi alan ve almayan öğretmen adaylarında iletişim becerisi derinlemesine incelenebilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerine verilen iletişim derslerine yönelik uygulamalı bir içerik hazırlanarak yeni bir müfredat kazandırılabilir.

Bu çalışmanın sınırlılığı betimsel tarama modeli kullanılarak incelenmiş olmasıdır. Öğretmenlerde iletişim becerisi önemli bir konu olup gelecek çalışmalarda karma yöntemler kullanılarak derinlemesine incelemelerden elde edilecek sonuçlarla bu çalışmadan elde edilen sonuçlar kıyaslanabilir.

Çalışmanın sonuçlarına göre; Öğretmen adaylarında pozitif ve sağlıklı iletişim becerisinin geliştirilmesi önemlidir. Öğretmen adaylarında iletişim becerisini çalışmaya göre etkileyen psikolojik iyi oluş düzeyinin artırılması önemli olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple öğretmen adaylarının psikolojik iyi oluş düzeylerini arttıracak bir takım rekreatif faaliyetler ve nitel spesifik çalışmalar yapılabilir.

Yazar Katkıları

Yazar Gökhan İRHAN: Araştırmanın planlanması, literatür tarama, giriş, yöntem, verilerin analizi tartışma, sonuç, öneriler ve dergi sürecinde görev almıştır.

Kaynakça

- Avunduk, Y. (2021). Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ile girişimcilik düzeyleri arasındaki ilişki. *OPUS International Journal of Society Researches*.
- Aydın, O., Kul M., Yaşartürk F., Aydın, B. (2018). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin incelenmesi. (Bartın Üniversitesi Örneği). *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*.
- Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). *Research methods in education (Sixth)*. Oxon: Routledge.
- Clark, D. M., Wells, A. (1995). *Cognitive model of social phobia. social phobia: diagnosis, assessment and treatment. rumination and negative appraisal in social phobia*. In Heimberg RG. Liebowitz MR. Hope DA. Schneier FR (Editors), New York Guilford Press.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*.
- Çevik, D. B. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty*, (GUJGEF).
- Çınar, H., Keskin N. (2015). Öğrencilerin sosyal görünüş kaygısının öğrenim yeri tercihlerine etkisi. *Electronic Journal of Vocational Colleges*.
- Çiftçi, S., Taskaya S. M. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının öz yeterlik ve iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Education Sciences*.

- Demirci, İ., Şar A. H. (2017). Kendini Bilme ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İnsan ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*.
- Dilber, F., Akhan O. (2019). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri düzeylerinin incelenmesi. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*.
- Dilekman, M., Başçı, Z., Bektaş, F. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Doğan, T. (2009). *Bilişsel ve kendini değerlendirme süreçlerinin sosyal anksiyete açısından incelenmesi*. Yayınlanmış doktora tezi, Sakarya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Sakarya.
- Doğan, T. (2010). Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeğinin (SGKÖ) Türkçe uyarlaması geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Duran, N. O., Çalışkan B. (2020). Psikolojik iyi oluş, cinsiyet mesleki kıdem ve okuldaki görev süresinin öğretmen kültürlerarası duyarlılığını yordamadaki rolleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*.
- García, C. F. J., Martínez-Sánchez, I., Campos, G., Arroyo, R. D. (2020). Impact of gender and relationship status on young people's autonomy and psychological wellbeing. *Front Psychol*.
- Gülbahçe, Ö. (2010). Kazım Karabekir Eğitim fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- Günay, K. (2003). *Sınıf yönetiminde öğretmenlerin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Adana.
- Gürel, N. A. (2009). *Effects of thinking styles and gender on psychological well-being*. Published Master's Thesis, Middle East Technical University, Social Sciences Institute, Department Of Educational Sciences, Ankara.
- Gürşimşek, I., Vural, D. E., Demirsöz, E. S. (2008). Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Güven, A., Akyüz, Y. M. (2002). Okul yöneticilerinde kaygı-iş doyumunu ilişkisinin incelenmesi. *Eurasian Journal of Educational Research*.
- Güven, A., Yalçınkaya, M. (2001). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerilerine ilişkin görüşleri. *Ege Eğitim Dergisi*.
- Hart, T. A., Flora, D. B., Palyo, S. A., Fresco, D. M., Holle, C., Heimberg, R. C. (2008). Development and examination of the social appearance anxiety scale. *Assessment, Sage Journals*.
- Holman, D., Johnson, S., Connor, E. (2018). *Stress management interventions: Improving subjective psychological well-being in the workplace*. Handbook of well-being. Salt Lake City. UT: DEF Publishers.
- Jeon, L., Buettner, C. K., Grant, A. A. (2018). Early childhood teachers psychological well-being exploring potential predictors of depression, stress, and emotional exhaustion. *Early Education and Development*.
- Kara, N. Ş., Kara, M., Dönmez, A. (2021). The correlation between social appearance anxiety and exercise addiction. *P J M H S*.
- Karaçam, A., Pulur, A., Adıgüzel, N. S. (2017). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki haz ve fiziksel öz saygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- Karabeyeser, M. (2013). Üniversite öğrencilerinin anne-baba tutumları yaşam olaylarına göre psikolojik iyi oluşu. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Ankara.

- Karademir, T., Mahmut A. (2020). Antrenörlük ve öğretmenlik bölümü öğrencilerinin akademik iyimserlik ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Kashdan, T. B., Julian, T., Merritt, K., Uswatte, G. (2006). Savaş gazilerinde sosyal kaygı ve travma sonrası stres iyi olma ve karakter güçleri ile ilişkiler. *Davranış Araştırması ve Terapi*.
- Kermen, U., İlçin Tosun, N., Doğan, U. (2016). Yaşam doyumu ve psikolojik iyi oluşun yordayıcısı olarak sosyal kaygı. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*.
- Keyes, C. L. M., Shmotkin, D., Ryff, C. D. (2002). Optimizing well-being: The empirical encounter of two traditions. *Journal of Personality and Social Psychology*.
- Kılıç, S. (2013). Örnekleme yöntemleri. *Journal of Mood Disorders, Duygudurum Bozuklukları Dergisi*.
- Kılıçgil, E., Bilir, P., Özdiç, Ö., Eroğlu, K., Eroğlu, B. (2009). İki farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- Kıssal, A., Kaya, M., Koç, M. (2016). Hemşirelik ile beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim beceri düzeyleri ve etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*.
- Koç, B., Terzi, Y., Gül, A. (2015). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri ile kişilerarası problem çözme becerileri arasındaki ilişki. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*.
- Koçyiğit, M., Erdoğan, M., Mustafa, U., Çınar, M. (2018). Üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklerle sosyalleşme düzeylerinin iletişim becerileri ve duygusal zekaları üzerine etkisi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*.
- Korkmaz, M., Uslu, T. (2020). Fitness yapan bireylerin benlik saygısı sosyal görünüş kaygısı ve sosyalleşme düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*.
- Korkut, F. (1996). İletişim becerileri değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi: güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*.
- Koser, İ. E., Barut, Y. (2020). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri problem çözme becerileri ve bağlanma stilleri ilişkisi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*.
- Köse, M. (2020). Bireylerin spor yapma durumlarına göre kişilik tipleri ve psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Niğde.
- Kuyumcu, B. (2012). Türk ve İngiliz üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş duygusal farkındalık ve duygularını ifade etmelerinin ülke ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Küçük, D. P. (2012). Müzik öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin iletişim ve problem çözme becerileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 33-54.
- M. E. B. (2017). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri. http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017, Erişim Tarihi: 06.03.2022.
- Milli, M. S., Yağcı, U. (2017). Öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Ocak, G., Erşen, Z. B. (2015). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Özerbaş, M. A., Bulut M. (2007). Öğretmen adaylarının algıladıkları iletişim becerisi düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*.

- Özşaker, M. (2013). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerileri ve benlik saygılarının değerlendirilmesi. *International Journal of New Trends in Arts Science Education*.
- Pehlivan, K. B. (2005). Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma. *İlköğretim- Online*.
- Pelit, E., Karaçor, M., Kılıç, İ. (2018). Duygusal zekânın iletişim becerilerine etkisi turizm öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Küçük, P. D. (2012). Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin İletişim ve Problem Çözme Becerileri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi (GEFAD)*.
- Ryff, C. D., Keyes, C. L. M. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*.
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of personality and social psychology*.
- Saracaloğlu, A. S., Özkütük, N., Silkü, A. (2001). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri, *X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Ankara.
- Saracaloğlu, A. S., Yenice, N., Karasakaloğlu, Ö. (2009). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Shao, A. T. (2002). Marketing Research: An Aid to Decision Making: Melissa Acuna.
- Sun, X., Chan, D. W., Chan, L. (2016). Self-compassion and psychological wellbeing among adolescents in Hong Kong exploring gender differences. *Personal Individual Differ*.
- Sungur, S. A. (2018). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerileri algısı ile kişilerarası ilişki boyutları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *Selçuk İletişim*.
- Tekeli, Ş. C. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları ile diğer öğretmen adaylarının sosyal görünüş kaygısı ve akademik öz-yeterlik düzeylerinin karşılaştırılması. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Bartın Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Bartın.
- Telef, B. B. (2013). Psikolojik iyi oluş ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Telef, B. B., Uzman, E., Ergün, E. (2013). Öğretmen Adaylarında Psikolojik İyi Oluş ve Değerler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Electronic Turkish Studies*.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M., Çamlıyer, H. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M., Ada Daşdan, E. N., Çamlıyer, H. (2011). Üniversite takımlarında sporcu olan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*.
- Turgut, M., Kutlu, G., Mut, S. (2018). Sağlık yönetimi bölümü öğrencilerinin iletişim becerileri ile sosyal medya kullanımları arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *İşletme Bilimi Dergisi*.
- Ulukan, H., Kartal, A., Zengin, S., Abanoz, E., Parlak, N. (2017). Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin iletişim düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*.
- Uygun, K., Arıkan, A. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*.
- Yılmaz, E., Aktuğ, S. (2011). Uzaktan eğitimde çevrimiçi ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitimde etkileşim ve iletişim üzerine görüşleri, Akademik Bilişim Konferansı. Malatya.

Yüceant, M., Ünlü, H., Balanlı, O. F. (2019). Üniversitelerin spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin pozitif ve negatif duygularının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*.

Zümbül, S. (2019). Öğretmen adaylarının psikolojik iyi oluş düzeylerinde bilinçli farkındalık ve affetmenin yordayıcı rolleri. *Ege Eğitim Dergisi*

© 2020 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).